

## A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a 2011. év február hó 4. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

### *VÉGZÉS:*

A sikkasztás büntette miatt a vádlott ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 27.Bf.XV.6961/2010/5. számú ítéletét **helybenhagyja**.

A végzés ellen további fellebbezésnek helye nincs.

### *INDOKOLÁS:*

A Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróság a 2010. március 30. napján kelt 4.B.XV.1039/2009/9. számú ítéletével a vádlott bűnösségét megállapította a Btk. 317.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés I. fordulata szerint minősülő és büntetendő sikkasztás büntetében.

Ezért öt 450 napi pénzbüntetésre ítélte, az egy napi tétel összegét 250 Ft-ban állapította meg, így összességében 112.500 Ft pénzbüntetés megfizetésére kötelezte a vádlottat azzal, hogy annak meg nem fizetése esetén azt napi tételenként kell egy-egy napi fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre átváltoztatni.

Rendelkezett az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről is.

Az elsőfokú határozatot kétirányú fellebbezési támadás érte. A pótmagánvádló és jogi képviselője fellebbezést nyújtott be súlyosabb büntetés kiszabása végett, míg a vádlott és védője ugyancsak fellebbezést jelentettek be, amely elsődlegesen a vádlott felmentésére, másodlagosan pedig az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére irányult.

A Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság a 2010. szeptember 10. napján kelt 27.Bf.XV.6961/2010/5. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte és a vádlottal szemben a sikkasztás büntette miatt indult büntetőeljárást megszüntette. Megállapította, hogy a büntetőeljárás során felmerült bűnügyi költséget a pótmagánvádló fizeti meg.

A másodfokú határozat ellen a pótmagánvádló és jogi képviselője jelentettek be fellebbezést, amely a vádlott bűnösségének megállapítására és vele szemben büntetés kiszabására irányult.

A harmadfokú nyilvános ülésen a pótmagánvádló jogi képviselője nem értett egyet a másodfokú határozatban foglaltakkal.

Kifejtett álláspontja szerint az általuk benyújtott vádindítvány minden törvényes kelléket tartalmaz, így megállapítható, hogy van törvényes vád és ezért ennek hiánya miatt az eljárás megszüntetésére nincs alap.

Hangsúlyozta a pótmagánvádló jogi képviselője, hogy a rendőrség mulasztotta el a feljelentésük alapján az ügy alapvető felderítését, és azoknak a körülményeknek a tisztázását, amelynek hiányát most a másodfokú bíróság rajtuk számonkérte.

A pótmagánvádló ugyanis csak azt tudja határozottan állítani és bizonyítani, hogy a vádlott nem számolt el az általa átvett pénzüsszeggel. Ennél többet megállapítani nem tudtak, és ezért nem tartalmazta a vádindítvány sem az eltulajdonítást, sem pedig a sajátjaként történő rendelkezést az eltűnt pénzüsszeg tekintetében.

Állította a jogi képviselő azt is, hogy ők a meghatalmazást már a nyomozati eljárás során becsatolták, így alaptalan volt a Fővárosi Bíróságnak az a 2008 évben kiküldött felszólítása, amelyben őket meghatalmazás csatolására felhívták.

Összességében állította, hogy mindazt, amit a pótmagánvádló megtudott állapítani saját hatáskörében tényként azt a vádindítványba beleírták, ezen túlmenő következtetések levonása azonban már részben a nyomozó hatóságnak, részben pedig a bíróságnak lenne a dolga. Hangsúlyozott véleménye szerint jelen ügy semmiképpen nem tartozik a munkajogi viták körébe.

A vádlott védője a másodfokú határozat helybenhagyását indítványozta. Hangsúlyozta, hogy a pótmagánvádló által benyújtott vádindítvány nem tartalmazza azokat a szükséges tartalmi kellékeket, amelyeket a törvény előír, ezért már eredetileg el kellett volna a törvényes vád hiánya miatt a vádindítványt utasítani.

A vádlott bűncselekményt megvalósító magatartásának hiányán túlmenően kifogásolta, hogy a vádindítvány egyáltalán nem jelölt meg olyan bizonyítékokat, amellyel a pótmagánvádló a vádindítványban foglaltakat bizonyítani kívánta, továbbá kiemelte a védő azt is, hogy a törvényi előírással szemben nem csatolták be a vádindítvány benyújtásakor a pótmagánvádló jogi képviselőjének a meghatalmazását sem, márpedig a vádindítványt jelen esetben - hiszen a pótmagánvádló jogi személy - csak ügyvéd útján nyújthatták volna be.

Kiemelte, hogy a meghatalmazás csatolására a bíróság 2008 évben megküldött felhívása után csak 2008. május 27-én került sor, ám megállapítható, hogy ennek a meghatalmazásnak kelte 2007. július 7. napja volt. Nem helytálló tehát a védő álláspontja szerint a pótmagánvádló jogi képviselőjének a meghatalmazással kapcsolatos érvelése.

A vádlott védője a másodfokú határozat helytállósága mellett kiemelte, hogy a Fővárosi Bíróságnak már a vádindítvány benyújtásakor - az ügy előkészítő szakában - el kellett volna utasítani a vádat a Be. 231.§ (2) bekezdés b) pontja alapján.

Erre elsődlegesen azért lett volna szükség, mert a vádindítvány nem tartalmazza a sikkasztás bűncselekményének törvényi tényállásában megjelölt elkövetési magatartások egyikét sem, nevezetesen nem szerepel a vádindítványban, hogy a vádlott a rábízott pénzzel sajátjaként rendelkezett, de azt sem, hogy azt eltulajdonította volna.

A védő álláspontja szerint a Fővárosi Bíróságnak a Be. 231.§ (2) bekezdés d) pontja, valamint a Be. 2.§ (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel is el kellett volna utasítania a vádindítványt, mivel erre azonban az előkészítő szakban nem került sor, ezért a másodfokú végzés helybenhagyását indítványozta.

Kitért azonban a védő arra, hogy a másodfokú határozat 5. oldal 5. bekezdésében, valamint a 6. oldal 2. bekezdésében írtakra tekintettel mindenképpen ki kell rekeszteni a másodfokú határozatból a 2. oldal 1., 2. és 3. bekezdésében írtakat, valamint a 3. oldal 3. bekezdésében írtakat is, hiszen a másodfokú bíróságnak törvényes vád hiányára figyelemmel az elsőfokú határozatot nem is lehetett volna felülbírálnia.

Éppen ezért az elsőfokú ítélet megalapozottságára, a bizonyítékokat feltáró és értékelő tevékenységére vonatkozó megállapításoknak a másodfokú határozatban nincs helye.

A bejelentett fellebbezés nem vezetett eredményre.

A Fővárosi Ítéltábla a pótmagánvádló fellebbezése folytán a Be. 387.§ (1) bekezdése alapján a másodfokú ítéletet és az azt megelőző első- és másodfokú eljárást teljes terjedelmében felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy a Fővárosi Bíróság törvényesen foglalt állást akkor, amikor határozatában kifejtette, hogy az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálatának eljárásjogi akadálya van és ez az eljárásjogi akadály a törvényes vád hiánya.

Az ítéltábla megállapította, hogy helyesen rögzítette a másodfokú bíróság azt, hogy a Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróság a határozatában és az eljárása során a vád kereteinek személyi vonatkozásait valóban nem lépte túl, hiszen annak a személynek a büntetőjogi felelősségét vizsgálta az eljárása során, akit a pótmagánvádló által benyújtott vádindítványban bűncselekmény elkövetésével megvádoltak.

Helyesen rögzítette ugyanakkor azt is, hogy a benyújtott vádindítvány sértette a vádelvet, pontosabban a vádelvnek a tárgyi oldalát, mivel nem felelt meg a vádindítvány azoknak az alaki követelményeknek, amelyeket törvény előír.

E tekintetben kiemeli az ítéltábla, hogy a Be. nem tesz különbséget az ügyész által, illetve a pótmagánvádló által benyújtott vád között. A pótmagánvádló által benyújtott vádindítványnak is ebből következően meg kell felelnie mindazoknak a követelményeknek, amelyeket a Be. 217.§ (3) bekezdése a vádirattal szemben megfogalmaz, vagyis meg kell felelnie a törvényes vád fogalmának.

E követelményeket figyelembe véve megállapítható, hogy a vád történeti tényállásának tartalmaznia kell a vád minősítése szerinti bűncselekmény törvényi tényállási elemeinek megfelelő mindazon konkrét tényeket, amelyek a vád szerinti minősítést megalapozzák. Részletezve ez azt jelenti, hogy tartalmaznia kell a pontos elkövetési magatartás leírását, a magatartás tanúsításának idejét, helyét, módját, és mindazt ezen túlmenően is, amit a Be. 2.§ (2) bekezdése, valamint a Be. 217.§ (3) bekezdés a), b), c), g) és h) pontjai előírnak, mint a vádirat tartalmi kellékeit.

Ezeknek a kötelező tartalmi kellékeknek a hiányát a bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárása során, a bizonyítás felvételével utólag már nem pótolhatja és a lefolytatott bizonyítás eredményeként már nem is állapíthat meg olyan releváns tényeket, amelyeket a vádindítvány a benyújtásakor nem tartalmazott. Mindezek előre bocsátása után megállapítható, hogy a törvényeknek megfelelően jutott a Fővárosi Bíróság arra az álláspontra, hogy a pótmagánvádló által benyújtott vádindítvány nem tett eleget a törvényes váddal szemben fennálló alaki és tartalmi követelményeknek sem, így az nem tekinthető törvényesnek.

A vádindítványban ugyanis a pótmagánvádló nem jelölte meg a vád alátámasztására szolgáló bizonyítékokat, nem tartalmazta a vád szerinti minősítésnek megfelelő elkövetési magatartást, ezért megállapítható, hogy a vádindítványt a Be. 231.§ (2) bekezdés d) pontjára, valamint a Be. 230.§ (2) bekezdésére hivatkozással az elsőfokú bíróságnak el kellett volna utasítania, ahelyett, hogy a vádindítványt befogadja.

Megállapítható továbbá, hogy az elsőfokú bíróságnak már arra sem volt törvényes lehetősége, hogy a tárgyalás kitűzése előtt - azaz az előkészítő szakban - felhívja a pótmagánvádlót arra, hogy jelölje meg a vádindítványban foglaltakra vonatkozó bizonyítékait. Ezt ugyanis magának a vádindítványnak már eredetileg is tartalmaznia kellett volna.

Helyesen észlelte a Fővárosi Bíróság a felülbírálati során azt, hogy a pótmagánvádló jogi képviselőjének meghatalmazása csak jelentős késéssel - mindösszesen 10 hónap múlva - lett csatolva, méghozzá a Fővárosi Bíróság külön felhívásának eredményeként.

A Be. 230.§ (1) bekezdésében írtak szerint ugyanis, ha a sértett pótmagánvádlóként kíván fellépni, a vádindítvány benyújtása csak jogi képviselője útján lehetséges bizonyos kivételektől eltekintve.

Helytálló tehát a vádlott védőjének ezzel kapcsolatos érvelése is.

Megállapította a harmadfokú bíróság, hogy a másodfokú bíróság helyesen rögzítette azt, hogy a vádlottra vonatkozóan a vádindítvány nem tartalmazza a sikkasztás törvényi tényállásának elkövetési magatartását. Nevezetesen a vádindítványban nem szerepel, hogy az eltűnt összeggel a vádlott sajátjaként rendelkezett-e, vagy azt eltulajdonította-e, és nem szerepel az sem, hogy mindezt mikor, milyen módon, pontosan milyen magatartásával valósította meg.

A vád megfogalmazása szerint csak az állapítható meg, hogy a vádlott nem tett eleget a munkaköri kötelezettségének akkor, amikor az általa átvett összeget nem fizette be a munkáltatójának, illetve azzal a munkáltató felé nem tudott elszámolni. Ez azonban nem meríti ki a sikkasztás törvényi tényállásában leírt elkövetési magatartások egyikét sem. A sikkasztás megvalósulásához ugyanis feltétlenül szükséges, hogy az elkövető a rábízott idegen dologgal vagy sajátjaként rendelkezék, vagy azt jogtalanul eltulajdonítsa. A pótmagánvádló által benyújtott vádindítványban azonban egyik elkövetési magatartással kapcsolatban sincsen semmilyen tényállítás megfogalmazva.

E tekintetben tehát ugyancsak megállapítható a védelem érvelésének helyessége.

Mindezeket figyelembe véve maradéktalanul egyetértett az ítéletábra a Fővárosi Bíróság döntésével, amely szerint a törvényes vád hiányára utalással az elsőfokú ítéletet a Be. 373.§ (1) bekezdés l/c. pontja alapján hatályon kívül helyezte és az eljárást a Be. 267.§ (1) bekezdés j) pontja alapján megszüntette.

Ezzel kapcsolatban megjegyzi a harmadfokú bíróság, hogy a benyújtott vádindítvány elutasításának jelen eljárási szakaszban már nem volt helye. A Be. 231.§ (1) bekezdése értelmében ugyanis a vád elutasításának pótmagánvádas ügyekben csak a vád befogadása előtt van helye. Amennyiben a bíróság a benyújtott vádindítványt befogadja, ezt követően már csak az eljárás megszüntetéséről lehet szó, hiszen az elutasítással a bíróság ismét előkészítő szakba juttatná vissza az ügyet, amelyre pedig törvényi lehetőség nincs.

Fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéletábra a Fővárosi Bíróság határozatát a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta, mivel maradéktalanul egyetértett a Fővárosi Bíróság álláspontjával.

Ugyanakkor helytállónak találta azt a védői érvelést, amely a másodfokú határozatból mindazon részeknek a kirekesztésére irányult, amelyek az elsőfokú határozat tartalmára, illetve az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítási eljárásra vonatkoztak.

Mivel a Fővárosi Bíróság törvényes vád hiányában szüntette meg a vádlottal szemben az eljárást, ezért nyilvánvalóan nincs alapja annak, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítási eljárást bármilyen módon minősítse, a bizonyítékok feltárására és azok értékelésére vonatkozóan bármiféle megállapítást tegyen, hiszen az elsőfokú bíróságnak a vád törvényességének hiánya miatt a bizonyítási eljárást le sem lett volna szabad folytatnia.

Éppen ezért a Fővárosi Ítéltábla a másodfokú határozat 2. oldalának 1., 2., 3. bekezdését, valamint a határozat 3. oldalának 3. bekezdését a határozatból kirekesztette.

**Budapest**, 2011. év február hó 4. napján

***Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.***

a tanács elnöke

***. Halász Irén sk.***

előadó bíró

***Zólyominé dr. Törő Erzsébet sk.***

bíró

A Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 27.Bf.XV.6961/2010/5. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 5.Bhar.310/2010/2. számú végzése folytán 2011. év február hó 4. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

**Budapest**, 2011. év február hó 4. napján

***Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.***

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Moncz Tímea

tisztviselő